

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
THE CURRICULUM DEVELOPMENT TO ENHANCE AUTHENTIC LEARNING
COMPETENCIES OF BANGKOK DISTRICT TEACHERS

ณชกิตษา เชาวนแฉ่มชื่น^{1*} ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์² และเอี่ยมพร หลินเจริญ³
Natphitsa Chaowanachaemchun^{1*} Chaiwat Sutthirat² and Euamporn Lincharoen³

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
^{1,2,3}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: tanda21@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการจัดการเรียนรู้และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร และ 4) ประเมินหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างคือ ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรจำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.46$) ปัญหาการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$) และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มี 2 ส่วน คือ สมรรถนะครูในด้านความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 2) เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$) 3) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงหลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-5 ที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความรู้ทุกชั้นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 71.50 - 94.70) และ 4) ผลการประเมินหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิต

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

Abstract

The objective of this research were to develop curriculum to enhance authentic learning competencies of Bangkok district teachers. The research procedures following 4 phases: 1) to studying the condition the problem and the approach to develop curriculum, 2) develop the curriculum, 3) try out the curriculum, and 4) evaluating the curriculum. The sample included 20 social teachers. Statistics used for data analysis were percent, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The research results were as follows: 1) the condition of learning management were low level and the problem were medium level, the guideline to develop of Bangkok district teachers had 2 Parts; 1.1) to develop the authentic learning management knowledge, and 1.2) to develop the authentic learning management ability, 2) the curriculum to enhance authentic learning competencies of Bangkok district teachers included of curriculum document and curriculum paper, the curriculum appropriated at the high level, 3) the result of the curriculum found that the teachers knowledge after develop were higher than before develop at the .05 level, and 4) the input, process and output were appropriate and possibility to use in the curriculum.

Keywords: Curriculum Development, Competencies Curriculum, Authentic Learning

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. 2545 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ โดยเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรอบรู้เท่าทันโลกเมื่อพิจารณารายงานผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของ The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) (2007) พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 31.1 โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า คุณภาพที่ต้องปรับปรุงด้านครูผู้สอน คือ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการสำรวจของศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (Bangkok poll, 2009) ที่พบว่า วิชาสังคมศึกษาอยู่ใน 5 อันดับแรกของวิชาที่นักเรียนไม่ชอบเรียนมากที่สุด ทั้งที่วิชานี้มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ดังที่ Khattiyamarn (2003) ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงทำให้ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ Sutthirat (2005) ที่ได้วิจัยพัฒนาครูในสถานศึกษา พบว่า การฝึกอบรมทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นถึงปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งยังพบอีกว่าโรงเรียนในสังกัดของกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มผลการเรียนของนักเรียนมีคะแนนลดลง จนจัดเป็นกลุ่มต่ำสุดของประเทศ โดยทางออก

ของปัญหานี้คือ ต้องพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ธรรมชาติรอบตัวประกอบการเรียนการสอนได้มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูในสังกัดกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะดังกล่าวนี้ จะส่งผลให้ครูนำองค์ความรู้จัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงไปส่งเสริมการคิดขั้นสูงให้แก่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตจริงได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ และแนวทางพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างและวิเคราะห์คุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้
  - 3.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังการพัฒนาตามหลักสูตร
  - 3.2 ศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร หลังการพัฒนาตามหลักสูตร
  - 3.3 ศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จากผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร

วิธีการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดย 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรอิงสมรรถนะการพัฒนาการเรียนรู้อตามสภาพจริง แนวคิดการเรียนรู้อร่วมกัน แนวคิดการเรียนรู้อของผู้ใหญ่ แนวคิดการเรียนรู้อเชิงประสบการณ์ 2) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้อจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร 327 คน โดยใช้แบบสอบถาม และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริง จากผู้ทรงคุณวุฒิ5คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งหลักสูตรอิงสมรรถนะ มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อของครูในกลุ่มตัวอย่าง โดยมีกิจกรรมที่ใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริง และแนวคิดการเรียนรู้อร่วมกัน มาพัฒนาสมรรถนะครู 2 ประการคือ ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริงและความสามารถในการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริง

ตอนที่ 2 การสร้างและวิเคราะห์คุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร โดย 1) สร้างหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร (ฉบับร่าง) จากการศึกษาข้อมูลสำคัญในตอนที่ 1 2) ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำหลักสูตรคู่มือการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการกิจกรรมเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ตอนที่ 3 การศึกษาผลใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบวัดความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงค่าความเที่ยง 0.812 แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงค่าความเที่ยง .825 และแบบทดสอบความรู้วิชาสังคมศึกษา 5 ฉบับ แบบแผนการทดลองการวิจัย คือ แบบ One group pretest - posttest design กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยมีทดสอบก่อนทดลองใช้หลักสูตรด้านความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 31 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที แล้วดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนาความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นเวลา 4 วัน และระยะที่ 2 พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นเวลา 7 สัปดาห์ หลังจากนั้นจึงทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตรโดยประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงใช้เวลา 50 นาที ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงและประเมินความรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยใช้แบบทดสอบความรู้วิชาสังคมศึกษาที่ครูแต่ละคนสร้างขึ้น

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาใน 3 ส่วน คือ 1) วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานครด้วยสถิติ t-test (Dependent) 2) วิเคราะห์ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) วิเคราะห์ความรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนด้วยสถิติร้อยละ

ตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยการสนทนากลุ่มจากผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในกลุ่มตัวอย่าง 20 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 1 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของหลักสูตรในการนำไปใช้พัฒนาครู 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ความสมบูรณ์ของเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร ความพร้อมของครู แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และเครื่องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การดำเนินการใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนและหลังเรียนและด้านผลผลิตของการพัฒนาครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และความรู้ของนักเรียนจากครูในกลุ่มตัวอย่าง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.46$) ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$) และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมุ่งพัฒนาสมรรถนะครูในด้านความรู้ความเข้าใจและสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2. หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยส่วนที่ 1 คือ เอกสารหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบคือ หลักการและเหตุผลของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล ส่วนที่ 2 เอกสาร

ประกอบหลักสูตร ประกอบด้วย คู่มือการใช้หลักสูตร และเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงซึ่งโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.68$)

3. ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หลังการพัฒนา ($\bar{x} = 15.65$) สูงกว่าก่อนการพัฒนา ($\bar{x} = 12.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 71.50 - 94.70)

4. ผลการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร จากผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรสรุปได้ว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิต

อภิปรายผล

1. หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูกรุงเทพมหานครมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.68$)

น่าจะเนื่องมาจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ได้มีการพัฒนาตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เริ่มจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งทำให้ได้ประเด็นของสภาพและปัญหาที่ชัดเจนหลังจากนั้นจึงได้ค้นหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ตรงกับสภาพและปัญหาที่แท้จริงของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร แล้วนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฉบับร่าง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความเหมาะสม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Sukhothai Thammathirat Open University (2002, p. 55) ที่ได้สรุปหลักการในการพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุผลตามที่วางไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่อง โดยการพัฒนาหลักสูตรต้องเกิดจากความร่วมมือและประสานงานของผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

2.1 ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง หลังการพัฒนา ($\bar{x} = 15.65$) สูงกว่าก่อนการพัฒนา ($\bar{x} = 12.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 น่าจะเนื่องมาจากหลักสูตรนี้พัฒนาตามกระบวนการที่ถูกต้อง โดยหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ชัดเจน รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีกิจกรรมให้ครูได้เรียนรู้ร่วมกันในการทำงานเป็นทีมทำให้ครูได้ทบทวนความรู้อยู่เสมอ จนเกิดความรู้ที่ชัดเจนขึ้นตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทางจิตใจและเจตคติของผู้รับการพัฒนา เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนไปในทางที่ดีขึ้น และการพัฒนาหลักสูตรต้องเกิดจากความร่วมมือ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสม (Sukhothai Thammathirat Open University, 2002, p. 55) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mingsiritham (2012) ที่พบว่า การเรียนรู้ร่วมกันสามารถนำมาบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร หลังการพัฒนาตามหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) น่าจะเนื่องมาจากหลักสูตรพัฒนาตามที่ถูกต้องจนเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพมากที่สุดมีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ชัดเจนที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการเตรียมความพร้อมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงก่อนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรมีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบโดยเริ่มที่ให้ครูได้วางแผนปฏิบัติการร่วมกันตั้งแต่ต้นจนจบ โดยหลักสูตรเน้นให้ครูได้มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนรู้ ได้ลงไปสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชนร่วมกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน และนักเรียนได้ร่วมมือกับผู้ปกครองในการลงไปศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในระดับมาก

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 5 ที่เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร มีผลการเรียนรู้โดยรวมทุกชั้นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 71.50 - 94.70)

น่าจะเนื่องมาจากหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงถูกพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาตามหลักสูตรที่ถูกต้องจนเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพระดับมาก หลักสูตรได้เน้นให้ครูได้มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนรู้ ได้ลงไปสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชนนักเรียนได้วางแผนร่วมกับครูผู้ปกครองในการไปศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน จึงทำให้นักเรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้นจนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะการสอนของครู ซึ่ง The Center on International Education Benchmarking (CIEB) (2014) สรุปว่า สมรรถนะที่สำคัญของครูผู้สอนต้องรับรู้และตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียน วางแผนกับนักเรียนโดยร่วมเรียนรู้ไปพร้อมๆ กันกับนักเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายที่นักเรียนไม่เคยทำมาก่อนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ที่อยู่ในระดับมากได้

3. ผลการประเมินหลักสูตรจากผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิต น่าจะเนื่องมาจากหลักสูตรได้ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ดี จึงทำให้เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูกรุงเทพมหานครโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Sukhothai Thammathirat Open University (2002, p. 55) ที่ได้สรุปหลักการในการพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุผลดีตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตรต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่อง มีความร่วมมือและประสานงานของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้โดยรวมทุกชั้นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดซึ่งผลส่วนหนึ่งเกิดจากการครูได้ประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชนอย่างดี ดังนั้นหากจะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ควรเน้นให้ครูทำความเข้าใจในหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ชัดเจนก่อน โดยให้ครูได้เตรียมการประสานกับผู้ปกครอง และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ชัดเจนก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ความสำเร็จของหลักสูตรเกิดจากความร่วมมือของครู นักเรียน ผู้ปกครองและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ดังนั้น หากมีการวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการสร้างความร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ น่าจะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ ดังนั้น หากมีการติดตามศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในการนำองค์ความรู้นี้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงนี้มีความสมบูรณ์และประโยชน์ในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

References

- Bangkok poll. (2009). *Top five subjects that students do not like the most*. Retrieved March 23, 2009, from <http://www.dek-d.com/education/13523/> (in Thai)
- Khattiyamam, W. (2003). *A proposed practical alternatives of authentic instruction in general curriculum and instruction course for the faculty of education students* (Doctoral dissertation). Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Mingsiritham, K. (2012). Integrating cooperative learning and collaborative learning. *Veridian E-Journal SU.*, 4(1), 435-444. (in Thai)
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2002). *Subject of curriculum evaluation and instruction unit 1-5*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Sutthirat, C. (2005). *The development of training curriculum on authentic instruction through research for teachers under Phitsanulok educational service area office 1*. Phitsanulok: Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University. (in Thai)
- The Center on International Education Benchmarking (CIEB). (2014). *New Zealand Overview*. Retrieved March 1, 2014, from <http://www.ncee.org/programs-affiliates/center-on-international-education-benchmarking/topperforming-countries/new-zealand-overview>
- The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2007). *A report of the first round of external quality assurance at basic educational level (B.E. 2544-2548)*. Bangkok: Amarin Printing & Publishing. (in Thai)